

Nr 383

Av herr Svensson i Vä m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid vägförvaltningarna.

För den enskilda väghållningen har i årets statsverksproposition av Kungl. Maj:t föreslagits ett sammanlagt belopp av 25 500 000 kr., vilket innebär en höjning i förhållande till innevarande budgetår. Alltsedan år 1940 har denna statliga bidragsverksamhet befunnit sig i ständig tillväxt. Ytterligare arbetsuppgifter har knutits till verksamheten, bl. a. genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 20 juni 1952 angående statligt stöd till anskaffning av maskiner och redskap för rationalisering av underhållsarbetet å vissa enskilda vägar. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i petita under tidigare år gjort upprepade framställningar om förstärkning av personalen för enskild väghållning. Detta har emellertid vunnit ringa gehör hos statsmakterna. Personalbristen är, i förhållande till arbetets växande omfång, stor. En förstärkning synes därför synnerligen angelägen, om de ansvarskrävande arbetsuppgifterna med den enskilda väghållningen skall kunna tillfredsställande skötas och den nu sysselsatta personalen skall kunna beredas normala arbetsförhållanden.

Kungl. Maj:t har i årets statsverksproposition, sjätte huvudtiteln under punkt 3, Vägförvaltningarna: Avlöningar, föreslagit en uppräknig av denna post med, förutom 200 000 kr. för projekteringspersonal, 880 000 kr. för erforderlig personalförstärkning. Även om en viss del av denna förstärkning kan tilldelas vägförvaltningarnas avdelningar för den enskilda väghållningen synes denna, på grund av övrig utökning av personal för annan verksamhet inom vägväsendet, icke bliva till fyllest. En ytterligare förstärkning av personalen för enskild väghållning är därför erforderlig, om avsikten med denna viktiga bidragsverksamhet skall kunna ledas och övervakas.

Det är icke enbart en utökning av personalen, som är nödvändig, utan även en översyn av personalens — övervägmästare, vägmästare och biträdespersonal — löneställning. Härom har riksdagen i skrivelse nr 391/1945 till Konungen med anledning av ingivna motioner anfört bl. a. följande.

»Av uttalanden gjorda av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framgår också att styrelsen har sin uppmärksamhet riktad på denna fråga. Enligt vad styrelsen sålunda vitsordat hava de ledande tjänstemännen vid vägförvaltningarna ej kunnat ägna den enskilda väghållningen tidigare avsedd upp-

märksamhet, vilket medfört att ifrågavarande för den enskilda väghållningen anställda övervägmästare fått reda sig på egen hand i större utsträckning än som från början varit avsett. Det torde kunna förväntas, att om dessa förhållanden visa sig bli bestående, förslag skall från styrelsen framkomma om den förbättring i löneställning, som vid sådant förhållande torde finnas skälig.»

Sedan dess har arbetsområdet vuxit högst väsentligt i omfattning såväl kvantitativt som kvalitativt. Sälunda kan anföras att inom ett mellansvenskt län har övervägmästaren för de enskilda vägarna att besiktiga ett tusental enskilda vägar med en sammanlagd längd av över 520 mil, motsvarande 70 % av de allmänna vägarna i länet. Vart femte år måste förslag uppgöras angående storleken av det till vägunderhållet utgående statsbidraget, jämte förslag till nödvändiga vägförbättringar, väganslutningar etc. Härtill kommer översyn och granskning av nya vägar, läggningar i vad det gäller vägens ändamålsenliga sträckning och kostnader ävensom att biträda med program för anbudsgivning och granskning av anbud. Stödverksamheten beträffande redskaps- och maskinanskaffning har tillkommit, ökat krav har ställts på samråd med andra myndigheter, som sysslar med enskilda vägfrågor. Det fristående s. k. planeringsbidraget har tillkommit, varjämte iståndsättningsbidragets tillämpningsområde vidgats. Trafikutvecklingens inverkan på olika spörsmål rörande den enskilda väghållningen, främst kanske trafik-säkerhetsfrågor, bör ej heller glömmas bort i detta sammanhang.

Det är uppenbart, att den tjänstemannagrupp inom vägförvaltningarna, som det här gäller, vilken fått sig anförtrödda dessa ej minst för staten ekonomiskt viktiga och ur det allmännas synpunkter krävande uppgifter, icke uppnått den löneställning, som uppenbarligen är motiverad av arbetets arbetsfyllda och ansvarskrävande natur.

Visserligen kan invändas att i årets riksstat besparingsintresset utgör ett ledmotiv. Men vad det här gäller är en liten, mycket begränsad grupp av tjänstemän, vilka i lönehänseende lämnats efter.

Vid vägförvaltningarna finnes dessutom befattningar i 23 lönegraden för den allmänna väghållningen. I proposition nr 241/1952 gjordes emellertid ingen åtskillnad mellan övervägmästartjänsterna för den enskilda väghållningen och motsvarande tjänster för de allmänna vägarna. Tjänsterna är dock icke jämförbara. Övervägmästare för vägunderhållet på de allmänna vägarna har icke samma förvaltningsansvar. De har ingen föredragnings-skyldighet, de har icke samma självständiga ställning som avdelningschefer utan har i allmänhet två å tre överordnade ingenjörer, till vilka de kan hänvända sig. Arbetsuppgifterna för övervägmästarna för den enskilda väghållningen har dessutom, såsom ovan nämnts, efter tjänsteförteckningsrevisio-nen undergått förändringar genom tillkomsten av nya arbetsuppgifter, som ställt större krav på befattningshavarnas kvalifikationer.

Med stöd av vad vi ovan anfört får vi hemställa,
att riksdagen, med beaktande av vad i motionen anförts,
måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om
skyndsamt utredning angående personalens för den enskilda
väghållningen löne- och arbetsförhållanden.

Stockholm den 25 januari 1955

Gustaf Svensson

i Vä

Abel Andersson

i Löbbo

Helga Sjöstrand

T. G. v. Seth